

Kończak
prybyło
rec.

Z-ca Przewodniczącej
Rady Dyscypliny Nauki Medyczne

prof. dr hab. Tomasz Grzybowski

14.01.2025, Katowice

Prof. dr hab. n. med. Bartosz Czuba

Katedra i Oddział Kliniczny Ginekologii i
Położnictwa Wydział Nauk o Zdrowiu w
Katowicach, Śląski Uniwersytet Medyczny
w Katowicach

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Autor rozprawy: lek. Michał Kołuda

Tytuł: „Wpływ przezskórnej elektrycznej stymulacji nerwów (TENS) na zmniejszenie bólu
porodowego oraz przebieg porodu”

Promotor: prof. dr hab. n.med. Mariusz Dubiel

W przedstawionej mi do recenzji rozprawie doktorskiej doktorant poruszył tematykę walki z bólem okołoporodowym. Problem ten jest niezwykle istotny, ze względu na jego powszechne występowanie w całej populacji ludzkiej i niestety brak jednoznacznych rozwiązań w zakresie zwalczania bólu.

Zagadnienie walki z bólem porodowym jest złożone, bowiem oprócz łagodzenia bólu, należy wziąć pod uwagę dobrostan płodu i noworodka, a także potencjalny wpływ środka łagodzącego ból na długość okresów porodu.

Badanie zostało przeprowadzone w Klinice Położnictwa, Chorób Kobietych oraz Ginekologii Onkologicznej Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 imienia Jana Bizziela w Bydgoszczy w okresie od 01.11.2021 r. do 31.12.2023 r. Przeprowadzone badanie miało charakter prospektywny. Na prowadzenie badań uzyskana została zgoda Komisji Bioetycznej CM UMK w Toruniu o numerze KB 495/2021.

Kwalifikacja do badania odbywała się po rutynowym badaniu ginekologicznym, w którym stwierdzano rozpoczynającą się czynność skurczową oraz rozwarcie szyjki macicy między 2-4 cm, a także po określeniu kryteriów włączenia i wyłączenia z badania, które są zawarte w dysertacji.

Przetawiona do oceny rozprawa doktorska została zredagowana i wydana w formie ogólnie przyjętej. Praca liczy 122 strony podzielone na 12 rozdziałów. Spis treści utworzony prawidłowo z drobnymi błędami metodycznymi, polegającymi na używaniu skrótów zanim zostały one uporządkowane na kolejnych stronach. Układ pracy jest tradycyjny. Wykaz piśmiennictwa obejmuje 141 pozycji, utworzony zgodnie z kolejnością pojawiania się w pracy doktorskiej, a zdecydowana część pozycji piśmiennictwa obejmuje okres ostatnich 10 lat, co powoduje, iż ostatnie doniesienia naukowe są doktorantowi doskonale znane, co zresztą zostało potwierdzone poprzez właściwe cytowania ich w tekście. Praca doktorska obejmuje ponadto 75 rycin i 63 tabele,

W wstępie pracy doktorant niezwykle obszernie opisuje definicje i patofizjologię bólu oraz metody jego leczenia i zwalczania wraz z wyczerpującym opisem techniki TENS.

Cele pracy zostały dokładnie zdefiniowane i jest ich 8. Wnioski w liczbie 6 odpowiadają założonym celom, ale jednak ich liczba powinna być tożsama z celami. Mimo, że tak nie jest to należy zauważyć, że treść zawarta w wnioskach w całości odpowiada celom pracy.

Badaniem objęto 271 rodzących, wśród których wyosobniono grupę badawczą - 153 pacjentki, a także grupę kontrolną - 118 pacjentek. Zatem liczebność grup pozwalała na wykonanie rzetelnej analizy statystycznej, którą wykonano w programie R, wersja 4.3.3.

Zastosowane testy i obliczenia zostały wykonane prawidłowo i przedstawione w formie tabel i wykresów i ta część nie budzi zastrzeżeń. Natomiast doktorant nie ustrzegł się błędu przedstawiania danych podczas analiz skali bólu oraz oceny stanu noworodka przy użyciu skali Apgar. Skale są numeryczne i wyniki także powinny takie pozostać, tym bardziej, że nie istnieje żadna pozycja piśmiennictwa, która opisuje wynik skali bólu jako 7,5 pkt lub ocena stanu noworodka przy użyciu skali Apgar jako 8,65 pkt. Wartości ułamkowe nie powinny być tu zastosowane, a jeżeli średnie takie wychodziły z obliczeń, to należało używać tylko analizy median, które zresztą w niektórych przypadkach zostały zastosowane. Podobny błąd został popełniony przez doktoranta podczas przedstawiania wartości systemów innych niż dziesiętne (czas) jako systemy dziesiętne np. 18,09 minuty. Analiza powinna obejmować oddzielnie minuty i sekundy.

Dużym atutem przedstawionej mi do oceny dysertacji doktorskiej jest dyskusja, która odwołuje się do odpowiednio sprofilowanego piśmiennictwa. Autor w dyskusji wykazuje się teoretyczną i praktyczną wiedzą, odnosi swoje wyniki do codziennej pracy. Prawidłowo zestawia swoje wyniki z wynikami innych badaczy oraz prawidłowo je argumentuje. Ważne, że doktorant krytycznie odnosi się do swoich wyników.

Podsumowanie: Recenzowaną dysertację rozprawy doktorskiej uważam za poprawną. Doktorant wykazał się znajomością podjętej tematyki badawczej, w której porusza się swobodnie i dojrzałe. Projekt badawczy został dobrze zaprojektowany, a uzyskane wyniki poddano analizie i wyczerpującej dyskusji. Budzi zastrzeżenie jedynie powyżej opisana forma przedstawienia niektórych wartości.

Wyszczególnione przez Recenzenta uwagi głównie dotyczą błędów stylistycznych, w mniejszym stopniu metodycznych i nie wpływają na merytoryczną wartość dysertacji, które jak mam nadzieję zostaną usunięte w ostatecznej wersji lub podczas przygotowywania cennych artykułów naukowych.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13 ust.1. Ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn.zm.). Wnoszę do Rady Dyscypliny Nauki Medyczne, Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy, o dopuszczenie lek. Michała Kołudy do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. Bartosz Czuba
Specjalista położnik-ginekolog
Specjalista perinatolog
Lekarz
PWZ 5897677 FMF 19909

PODPIS ZAUFANY

**BARTOSZ STANISŁAW
CZUBA**

14.01.2025 21:19:41 [GMT+1]

Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym